

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 12.9.2012
COM(2012) 511 final

2012/0242 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega Euroopa Keskpangale antakse eriülesanded seoses krediidiasutuste
usaldatavusnõuete täitmise järelvalve poliitikaga**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Praegu on pangandussektori usaldusväärsus paljudel juhtudel endiselt tihedalt seotud liikmesriigiga, kus pangad on asutatud. Kahtlused valitsemissektori võla jätkusuutlikkuse, majanduskasvu väljavaadete ja krediidasutuste elujõulisuse suhtes on loonud negatiivseid, üksteist vastastikku tugevdavaid turusuundumusi. See võib ohustada mõnede krediidasutuste elujõulisust ning finantssüsteemi stabiilsust ja tõsiselt koormata asjaomase liikmesriigi juba niigi pingelist riigirahandust.

Olukorraga kaasnevad spetsiifilised riskid euroalal, kus ühisraha suurendab tõenäosust, et arengud ühes liikmesriigis võivad ohustavad majandusarengut ja euroala kui terviku stabiilsust. Lisaks kahjustab praegune finantssektori riikidevahelise killustatuse oht märkimisväärselt finantsteenuste ühtset turgu ja ei lase sel aidata kaasa majanduse elavdamisele.

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) loomine Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), ja Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi asutamine on juba parandanud koostööd liikmesriikide järelevalveasutuste vahel ning aidanud kaasa finantsteenustealaste ühtsete eeskirjade väljatöötamisele ELis. Siiski teostatakse pankade üle järelevalvet peamiselt riigisiselt ning seega ei vasta see integreeritud pangandusturgude arengule. Järelevalvealased puudused on alates panganduskriisi algusest oluliselt vähendanud usaldust ELi pangandussektori vastu ning suurendanud pingeid euroala võlakirjaturgudel.

Seepärast kutsus komisjon 2012. aasta mais majandusliku ja fiskaalse integratsiooni pikemaajalise arengu osana üles looma pangandusliitu, et taastada usaldus pankade ja euro suhtes. Pangandusliidu ühe osa peaks moodustama ühtne järelevalvemehhanism, mis teostab otsest järelevalvet pankade üle, jõustab rangelt ja erapooletult usaldatavusnõudeid ning valvab tõhusalt piiriüleste pangandusturgude järele. Selle tagamine, et panganduse järelevalve kogu euroalal järgib ühtseid kõrgeid standardeid, aitab luua liikmesriikide vahel vajalikku usaldust, mis on eeltingimus ühtsete kaitsemehhanismide kehtestamiseks.

Euroala tippkohtumisel 29. juunil 2012 kutsusid riigipead ja valitsusjuhid komisjoni üles „varsti esitama ettepanekud ühtse järelevalvemehhanismi loomiseks. Kui selline mehhanism on euroala pankade jaoks kehtestatud, võiks ESMil olla võimalik pärast tavapärasest otsust rekapitalizeerida panku otse.” Euroopa Ülemkogu 28.–29. juuni 2012 istungi järeldustes märgitakse, et selles euroala avalduses ning ettepanekutes, mille komisjon vastavalt esitab, tuleks arvesse võtta „konkreetsed ja tähtajalise tegevuskava väljatöötamist tõelise majandus- ja rahaliidu saavutamiseks”.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon võttis arvesse analüüsi, mis viidi läbi seoses nn järelevalvepaketi vastuvõtmisega Euroopa järelevalveasutuste loomiseks, ning milles hinnati ühtse järelevalvemehhanismi loomise peamisi tegevuslikke, valitsemisalasid, finants- ja õiguslikke aspekte. Ametlikku

mõjuhinnaangut ei olnud võimalik euroala 29. juuni tippkohtumisel kehtestatud ajakava arvestades koostada.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Ettepaneku aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõige 6, millega nähakse ette õiguslik alus eriülesannete andmiseks EKP-le seoses krediitdiasutuste ja muude asutuste (välja arvatud kindlustusandjad) usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet käsitleva poliitikaga.

Ettepanekuga antakse EKP-le teatavad peamised järelevalveülesanded, mida on vaja krediitdiasutuste järelevalveks, jättes samal ajal kõik ülesanded, mida määruses ei kirjeldata, liikmesriikide järelevalveasutuste pädevusse. Ettepanekuga antakse EKP-le ka volitus teostada järelevalvet finantskonglomeraatide üle. Selleks et tagada kooskõla Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikega 6, hakkab EKP vastutama ainult finantskonglomeraatide täiendava grupipõhise järelevalvega seotud ülesannete täitmise eest, kusjuures individuaalsete kindlustusandjate usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet teostavad liikmesriikide pädevad asutused.

Kavandatud meetme eesmärgi ei saa liikmesriigid tulemuslikult saavutada ja seepärast on seda parem saavutada ELi tasandil. Hiljutised sündmused on selgelt tõestanud, et ainult Euroopa tasandi järelevalvega saab tagada integreeritud pangandussektori asjakohase järelevalve ning finantsstabiilsuse kõrge taseme ELis ja eelkõige euroalal. Käesoleva ettepaneku sätted ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik seatud eesmärkide saavutamiseks. EKP-le antakse järelevalveülesanded, mida on vaja täita ELi tasandil, et tagada usaldatavusnõuete ühtne ja tulemuslik kohaldamine, riskikontroll ja kriiside vältimine. Liikmesriikide ametiasutused jätkavad nende teatavate ülesannete täitmist, mida saab paremini täita liikmesriigi tasandil.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõike 6 kohaselt võtab nõukogu vastu määruseid. Seepärast on määrus ainuke õigusakt, mis võimaldab anda EKP-le järelevalveülesandeid.

4. ETTEPANEKU ÜKSIKASJALIK SELGITUS

4.1. Teatavate järelevalveülesannete andmine EKP-le

4.1.1. Struktuur

EKP hakkab vastutama teatavate ülesannete täitmise eest seoses nendes liikmesriikides asuvate krediitdiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega, kelle rahaühik on euro (osalevad liikmesriigid), et edendada krediitdiasutuste turvalisust ja usaldusväarsust ning finantssüsteemi stabiilsust. EKP täidab oma ülesandeid Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raames ning teeb tihedat koostööd liikmesriikide järelevalveasutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalvega.

4.1.2. Järelevalvetegevuse ulatus

Pärast üleminekuperioodi on EKP vastutav peamiste järelevalveülesannete täitmise eest kõigi osalevates liikmesriikides asuvate krediitdiasutuste suhtes, sõltumata nende ärimudelist või suurusest. EKP on nende mitteosalevates liikmesriikides asuvate krediitdiasutuste vastuvõtva

riigi järelevalveasutus, kes asutavad filiaali või osutavad piiriüleseid teenuseid osalevas liikmesriigis.

4.1.3. Koostöö Euroopa järelevalveasutustega

EKP täidab oma ülesandeid Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raames ning teeb tihedalt koostööd Euroopa kolme järelevalveasutusega. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) säilitab oma volitused ja ülesanded veelgi täiendada ühtseid eeskirju ning tagada järelevalvetavade ühtlustumine ja järjepidevus. EKP ei võta üle ühtegi EBA ülesannet ning tema regulatiivsete volituste kasutamine vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 132 piirdub valdkondadega, mis on vajalikud selleks, et EKP saaks nõuetekohaselt täita temale käesoleva määrusega antud ülesandeid.

Määrus ei mõjuta EBA järelevalvenõukogu koosseisu ning liikmesriikide pädevate asutuste esindajad jätkavad osalemist EBA otsustetegemise protsessis. Selleks et kajastada EKP järelevalvealaseid kohustusi, peavad osalevate liikmesriikide pädevate asutuste esindajad kooskõlastama ja väljendama ühise seisukoha EKP pädevusse kuuluvates küsimustes.

4.2. EKP ülesanded

4.2.1. EKP ülesanded

EKP on ainuiskuliselt volitatud täitma peamisi järelevalveülesandeid, mis on hädavajalikud pankade elujõulisuse ohtude kindlakstegemiseks ja eeldavad pankadelt vajalike meetmete võtmist. EKP on muu hulgas pädev asutus krediidiasutuste litsentsimise ja tegevuslubade väljastamise, oluliste osaluste hindamise, miinimumkapitali nõuete täitmise tagamise, krediidiasutuse riskiprofiiliga seoses sisekapitali piisavuse tagamise (teise samba meetmed), konsolideeritud järelevalve teostamise ning finantskonglomeraatidega seotud järelevalveülesannete täitmise puhul. Lisaks tagab EKP ka finantsvõimendust ja likviidsust käsitlevate sätete järgimise, kohaldab kapitalipuhvreid ja võtab kriisilahendusasutustega kooskõlastatult varajase sekkumise meetmeid juhul, kui pank rikub või on varsti rikkumas regulatiivseid kapitalinõudeid. EKP koordineerib ja väljendab ka osalevate liikmesriikide pädevate asutuste esindajate ühist seisukohta EBA järelevalvenõukogus ja juhatuses eespool osutatud ülesannetega seotud küsimustes.

4.2.2. Liikmesriikide järelevalveasutuste roll

Ühtse järelevalvemehhanismi loomisel jääb liikmesriikide järelevalveasutustele jätkuvalt oluline roll.

Esiteks jäävad liikmesriikide ametiasutustele kõik ülesanded, mida ei anta EKP-le. Näiteks jääb liikmesriikide järelevalveasutustele vastutus tarbijakaitse eest ja rahapesu vastase võitluse eest ning kolmanda riigi nende krediidiasutuste järelevalve eest, kes asutavad filiaali või osutavad piiriüleseid teenuseid liikmesriigis.

Teiseks saaksid isegi EKP-le antud ülesannete puhul enamiku igapäevasest kontrollimistest ja muudest järelevalvealastest tegevustest, mida on vaja EKP õigusaktide ettevalmistamiseks ja rakendamiseks, täita liikmesriikide järelevalveasutused, kes tegutsevad ühtse järelevalvemehhanismi lahutamatu osana. Ühtne järelevalvemehhanism, mis hõlmab kõiki panku osalevates liikmesriikides, saab toimida ainult mudeli alusel, millega antakse oluline roll liikmesriikide eksperditeadmistele. Ettepanekus tunnistatakse, et ühtses järelevalvemehhanismis on liikmesriikide järelevalveasutused mitmel juhul parimas olukorras

selliste tegevuste teostamiseks, arvestades nende teadmisi riiklike, piirkondlike ja kohalike pangandusturgude kohta, nende olemasolevaid märkimisväärsed ressursse ning asukoha ja keelega seotud kaalutlusi, ning seega saab EKP toetuda olulisel määral liikmesriikide ametiasutustele. Ettevalmistavad ja rakenduslikud tegevused, mida liikmesriikide ametiasutused võiksid täita ühtse järelevalvemehhanismi raames, hõlmavad näiteks järgmist.

- Uue panga tegevusloa taotluse korral võiks liikmesriigi järelevalveasutuse ülesanne olla hinnata vastavust tegevusloa andmise mis tahes tingimustele, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses, ning esitada otsuse ettepanek EKP-le, kes võiks anda pangale tegevusloa, juhul kui ta on veendunud, et ELi õiguses sätestatud tingimused on täidetud. Sarnast menetlust kohaldatakse tegevusloa kehtetuks tunnistamisele.
- Liikmesriikide järelevalveasutused võiksid teostada panga olukorra igapäevast hindamist ja kohapealseid kontrolle, rakendades EKP välja antud üldiseid suuniseid või määruseid. Selleks võiksid liikmesriikide järelevalveasutused kasutada oma praeguseid volitusi, näiteks õigust läbi viia kohapealseid kontrolle. Juhul kui pideva hindamise alusel näib, et pank on olulistes raskuses, hoiataks liikmesriigi järelevalveasutus EKPd.
- Kui pank esitab taotluse kasutada sisemist riskimudelit, võiks liikmesriigi järelevalveasutus hinnata taotlust ja selle vastavust ELi õigusele ja mis tahes EKP väljastatud suunistele ning võiks teha EKP-le ettepaneku, kas ja millistel tingimustel mudel valideerida. Pärast valideerimist võiks liikmesriigi järelevalveasutus kontrollida mudeli kohaldamist ja jälgida selle edasist kasutamist.
- Sanktsioonide kehtestamise õigused oleksid jagatud EKP ja liikmesriigi tasandi vahel.

4.3. EKP volitused

4.3.1. Järelevalve- ja uurimisvolitused

Oma ülesannete täitmiseks käsitatakse EKPd osalevate liikmesriikide pädeva asutusena ning tal on järelevalvevolitused, mis peavad olema pädevatel asutustel vastavalt ELi panganduslastele õigusaktidele. Need hõlmavad selliseid järelevalvevolitusi nagu krediitiasutustele tegevusloa andmine ja kehtetuks tunnistamine ning krediitiasutuse juhatuse liikme ametist vabastamine. Lisaks võib EKP talle antud järelevalveülesannete täitmiseks rakendada rahalisi sanktsioone ja perioodilisi karistusmaksid. Käesolevas määruuses sanktsioonide puhul kehtestatud lähenemisviis ei piira sanktsioonide kohaldamist muudes valdkondades, kus ELi institutsioonidel on õigus sanktsioone kehtestada, sealhulgas teatavatel juhtudel emattevõtjate suhtes.

Oma ülesannete täitmiseks on EKP-l kõik vajalikud uurimisvolitused. Eelkõige on EKP-l võimalik taotleda kogu asjaomase teabe esitamist järelevalve all olevatelt üksustelt ja isikutelt, kes osalevad nende tegevustes, on seotud nende tegevustega või täidavad tööülesandeid nende nimel. EKP-le antakse ka õigus teostada kõiki vajalikke uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle. Uurimisvolituste kasutamise suhtes kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid.

4.3.2. Erisäte tegevuslubade ning päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi küsimuse kohta

EKP võtab krediidasutustele tegevuslubade väljastamisel arvesse täiendavaid tingimusi, mis võivad olla sätestatud liikmesriigi õigusaktidega. Eelkõige väljastab EKP tegevusloa pärast liikmesriigi pädeva asutuse tehtud ettepanekut, kui kõik siseriiklikus õiguses sätestatud tingimused on täidetud.

Kui krediidasutused kasutavad teises liikmesriigis asutamisoigust ja teenuste osutamise vabadust, nähakse liidu õigusega ette selge pädevuste jaotus päritolu- ja vastuvõtivate liikmesriikide vahel ning konkreetne teavitamine. EKP-le antud ülesannete puhul täidab EKP nii päritolu- kui ka vastuvõtva järelevalveasutuse rolli krediidasutuste jaoks, kes kasutavad teistes osalevates liikmesriikides asutamisoigust ja teenuste osutamise vabadust. Seoses kõnealuste ülesannetega hõlmatud valdkondadega ei ole seega vaja jaotada pädevust päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi vahel ega näha ette konkreetseid teavitamismenetlusi ning asjaomaseid sätteid ei kohaldata enam osalevate liikmesriikide vahel.

Liidu õiguse kohaselt osalevad piiriüleste pangakontsernide järelevalveasutused grupi konsolideeritud järelevalves ning kooskõlastavad oma järelevalvealaseid tegevusi järelevalvekolleegiumides. Nende pangakontsernide puhul, mis on asutatud ainult osalevates liikmesriikides, hakkab EKP täitma kõiki asjaomaseid järelevalveülesandeid. Seega ei kohaldata nende kontsernide puhul enam sätteid, mis käsitlevad järelevalveasutuste vahelist koostööd ja kolleegiume.

4.4. Suhted liikmesriikidega, kelle rahaühik ei ole euro

Ettepanekus võetakse kolmel viisil arvesse nende liikmesriikide olukorda, kes ei ole võtnud kasutusele eurot.

Esiteks tehakse seotud ettepanekus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Pangandusjärelevalve), ettepanek, et hääletamiskorda EBAs tuleks kohandada, tagamaks et EBA otsustusstruktuurid on jätkuvalt tasakaalustatud ja tulemuslikud ning säilitavad täielikult ühtse turu terviklikkuse (vt osa 4.1.3).

Teiseks ei mõjuta ettepanek nende piiriüleste pankade järelevalve puhul, mis tegutsevad nii euroalal kui ka sellest väljaspool, mingil viisil mitteosalevate liikmesriikide olukorda direktiivi 2006/48/EÜ alusel loodud järelevalvekolleegiumides. Sätteid, mis käsitlevad neid kolleegiume ning kohustust teha koostööd ja vahetada teavet konsolideeritud järelevalve raames ning päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi järelevalveasutuste vahel, kohaldatakse täielikult EKP suhtes, kes on osalevate liikmesriikide pädev asutus. Kõnealuste sätetega nähakse ette tulemuslik raamistik EKP ja nende liikmesriikide järelevalveasutuste vaheliseks koostööks, kes ei ole eurot kasutusele võtnud.

Kolmandaks saavad liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, kuid soovivad pangandusliidus osaleda, teha tihedat järelevalvealast koostööd EKPga, kui nad täidavad teatavaid tingimusi. See tähendab eelkõige, et need liikmesriigid täidavad ja rakendavad asjaomaseid EKP õigusnorme. Liikmesriigi puhul, kes on sisse seadnud tiheda koostöö EKPga, teostab EKP käesolevas määruses talle antud järelevalveülesandeid seoses asjaomases liikmesriigis asuvate krediidasutustega. Liikmesriigi esindaja võib osaleda järelevalvenõukogus, mis luuakse määrusega, et teostada EKP ülesannete kavandamist ja täitmist krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve valdkonnas ning mille suhtes kohaldatakse tingimusi, mis on sätestatud otsuses, millega kehtestatakse tihe koostöö kooskõlas Euroopa Keskpankade Süsteemi ja EKP põhikirjaga.

4.5. Korralduslikud põhimõtted

4.5.1. Sõltumatus ja aruandekohustus

EKP on pangandusjärelevalve teostamisel sõltumatu ning tema suhtes kohaldatakse rangeid aruandlussätteid tagamaks, et ta kasutab oma järelevalvevolitusi võimalikult tulemuslikult ja proportsionaalselt, aluslepinguga sätestatud piirides ja lisaks Euroopa järelevalveasutuste puhul ettenähtud korrale. Seepärast on EKP seoses oma ülesannetega aruandekohustuslik Euroopa Parlamendi ja nõukogu/eurorühma ees. EKP suhtes kohaldatakse korrapäraste aruannete esitamise nõudeid ning ta vastab küsimustele. Järelevalvenõukogu eesistuja esitab Euroopa Parlamendile ja eurorühmale aastaaruande EKP järelevalvealaste tegevuste kohta ning mis tahes muudel juhtudel võivad ta ära kuulata Euroopa Parlamendi pädevad komiteed. EKP on kohustatud vastama Euroopa Parlamendi ja selle liikmete kõigile küsimustele seoses EKP järelevalvealase tegevusega. Aluslepingu kohaselt määrab Euroopa Ülemkogu pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist ametisse EKP nõukogu (kui organi, kellel lasub lõplik vastutus EKP tegevuse eest) presidendi ja asepresidendi ning muud juhatuse liikmed. Kuna järelevalvenõukogu eesistuja valitakse juhatuse liikmete hulgast, tagab see ka Euroopa Parlamendile olulise rolli eesistuja valimisel. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikele 1 ei ole EKP eelarve liidu eelarve osa. Võttes arvesse aruandekohustuse tagamist selles raamistikus, nõutakse siiski, et EKP looks järelevalveülesannete jaoks oma üldeelarvest eraldi eelarverea. EKP järelevalveülesannetega seotud kulud rahastatakse järelevalve alla kuuluvatelt asutustelt võetavate tasudega.

4.5.2. Juhtimine

Rahapoliitikaga seotud ülesanded on rangelt eraldatud järelevalveülesannetest, et vältida võimalikke huvide konflikte rahapoliitika eesmärkide ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eesmärkide vahel. Selleks, et tagada mõlema ülesande vajalik eraldamine ning asjakohane tähelepanu järelevalveülesannetele, tagab EKP, et kõiki ettevalmistavaid ja rakenduslikke tegevusi EKPs täidavad organid või haldusüksused, mis on eraldatud rahapoliitika eest vastutavatest organitest või haldusüksustest. Selleks luuakse järelevalvenõukogu, kes hakkab ette valmistama otsuseid järelevalve küsimustes. EKP nõukogul lasub lõplik vastutus otsuste tegemise eest, kuid ta võib delegeerida teatavad ülesanded või otsuste tegemise õiguse järelevalvenõukogule. Järelevalvenõukogu juhib EKP nõukogu poolt valitud eesistuja ja ase-eesistuja ning sinna kuuluvad lisaks neile neli EKP esindajat ja üks esindaja igast liikmesriigi keskpangast või muust riiklikust pädevast asutusest.

4.5.3. Teabevahetus

Järelevalveülesannete täitmisel kohaldatakse EKP suhtes ELi pangandusalaste õigusaktidega kehtestatud ametisaladuse hoidmise kohustust ning tal lubatakse vahetada teavet asjaomaste riiklike ametiasutustega kõnealustes õigusaktides sätestatud tingimuste kohaselt.

4.6. Jõustumine ja läbivaatamine

Tulemusliku ühtse järelevalvemehhanismi loomise kiireloomulisuse tõttu jõustub määrus 1. jaanuaril 2013. Mehhanismi sujuvaks käivitamiseks on kavandatud järkjärguline lähenemisviis, millega nähakse EKP-le ette võimalus kohaldada oma järelevalveülesandeid alates 1. jaanuarist 2013 kõigi pankade suhtes, eelkõige avaliku sektori finantsabi saanud või taotlenud pankade suhtes, ning Euroopa süsteemse tähtsusega kõige olulisemate krediitiasutuste suhtes hakatakse EKP järelevalvet kohaldama alates 1. juulist 2013.

EKP hakkab kõigi muude pankade suhtes oma ülesandeid täielikult täitma hiljemalt alates 1. jaanuarist 2014.

Eeldatakse, et komisjoni poolt 20. juulil 2011 esitatud direktiivi ettepanek, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvelt, ja määruse ettepanek krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (kapitalinõuete direktiivi IV pakett)¹ jõustuvad 1. jaanuaril 2013 ning seega saab EKP täita oma järelevalveülesandeid nende õigusaktide alusel. Kui seda siiski ei juhtu, võimaldavad konkreetsed üleminekusätted EKP-l oma ülesandeid täita juba direktiivide 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (kapitalinõuete direktiivi III pakett) alusel.

Komisjon avaldab 1. jaanuariks 2016 aruande ühtse järelevalvemehhanismi tegevuse ja käesoleva määrusega ette nähtud menetluste rakendamise tulemusena saadud kogemuste kohta.

5. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet, sest vastavalt aluslepingule ei ole EKP eelarve liidu eelarve osa.

¹ KOM(2011) 452 ja KOM(2011) 453, 20. juuli 2011.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega Euroopa Kesk pangale antakse eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelvalve poliitikaga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 127 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Kesk pangaga arvamust³,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Viimastel aastakümnetel on EL teinud olulisi edusamme pangandusteenuste siseturu loomisel. Sellest tulenevalt on pangakontsernidel, mille peakorterid asuvad teises liikmesriigis, märkimisväärne turuosa mitmes liikmesriigis ning krediidiasutused on oma tegevust geograafiliselt mitmekesistanud, seda eelkõige euroalal.
- (2) Pangandusteenuste siseturu säilitamine ja suurem integreeritus on oluline, et kiirendada majanduse elavnemist liidus. Siiski on see üha keerukam. Tõenditest nähtub, et liidu pangandusturgude integratsioon on peatumas.
- (3) Samal ajal peavad järelvalveasutused suurendama oma järelvalvealast kontrolli, et võtta arvesse viimaste aastate finantskriisi õppetunde ning suutma järelvalvet teostada väga keerukate omavahel seotud turgude ja asutuste üle.
- (4) Individuaalsete pankade järelvalve ELis on peamiselt liikmesriikide pädevuses. See piirab järelvalve tulemuslikkust ja järelvalveasutuste võimet jõuda ühisele arusaamale pangandussektori usaldusväärsuse kohta kogu ELis. Selleks, et säilitada ja suurendada turgude integreerimise positiivset mõju majanduskasvule ja heaolule, tuleks suurendada järelvalveülesannete integreeritust.
- (5) Krediidiasutuse usaldatavus on sageli siiski tugevalt seotud liikmesriigiga, kus see asub. Kahtlused valitsemissektori võla jätkusuutlikkuse, majanduskasvu väljavaadete

² ELT C , , lk .

³ ELT C , , lk .

ja krediidasutuste elujõulisuse suhtes on loonud negatiivseid, üksteist vastastikku tugevdavaid turusuundumusi. See võib ohustada mõnede krediidasutuste elujõulisust ning finantssüsteemi stabiilsust ja tõsiselt koormata asjaomase liikmesriigi juba niigi pingelist riigirahandust. Probleemiga kaasnevad spetsiifilised riskid euroalal, kus ühisraha suurendab tõenäosust, et negatiivsed arengud ühes liikmesriigis ohustavad majandusarengut ja euroala kui terviku stabiilsust.

- (6) Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), mis loodi 2011. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve)),⁴ ning Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem, mis loodi kõnealuse määruse artikliga 2 ja 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1094/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve))⁵ ja 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1095/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve))⁶ on oluliselt parandanud panganduse järelevalveasutuste vahelist koostööd ELis. EBA aitab oluliselt kaasa finantsteenustealaste ühtsete eeskirjade loomisele ELis ning tal on olnud keskne roll 2011. aasta oktoobris Euroopa Ülemkogu poolt kokku lepitud peamiste ELi krediidasutuste rekapitalizeerimise järjepideval rakendamisel.
- (7) Euroopa Parlament on nõudnud mitmel korral Euroopa organi loomist, kes oleks otseselt vastutav teatavate järelevalveülesannete täitmise eest finantseerimisasutuste puhul, alates oma resolutsioonidest 13. aprillil 2000. aastal komisjoni teatise „Finantsturgude raamistiku rakendamisest: tegevuskava” kohta⁷ ja 21. novembril 2002. aastal usaldatavusnõuete täitmise järelevalve kohta Euroopa Liidus⁸.
- (8) Euroopa Ülemkogu 29. juuni 2012. aasta järeldustes kutsuti Euroopa Ülemkogu eesistujat töötama välja tegevuskava tõelise majandus- ja rahaliidu saavutamiseks. Samal päeval rõhutasid euroala riigipead ja valitsusjuhid, et kui euroala pankade puhul on loodud tõhus ühtne järelevalvemehhanism, mis hõlmab EKPd, võiks ESMil olla võimalik tavapärase otsuse alusel pankasid otse rekapitalizeerida, mis põhineks asjakohastel tingimustel, sealhulgas riigiabi eeskirjade järgimisel.
- (9) Seega tuleks luua Euroopa pangandusliit, mida toetatakse tõeliselt ühtsete eeskirjadega finantsteenuste ühtse turu kui terviku jaoks ja mis koosneb ühtsest järelevalvemehhanismist, ühtsest hoiuste tagamise ja pangakriiside lahendamise raamistikust. Silmas pidades ühisrahas osalevate liikmesriikide vahelisi tihedaid seoseid ja suhteid peaks pangandusliitu kohaldama vähemalt kõigi euroala liikmesriikide suhtes. Selleks et siseturgu säilitada ja tugevdada ning ulatuses, mil määral see on institutsionaalselt võimalik, peaks pangandusliit olema avatud ka teistele liikmesriikidele.
- (10) Esimese sammuna pangandusliidu suunas peaks ühtne järelevalvemehhanism tagama, et ELi poliitikat seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega rakendatakse ühtselt ja tulemuslikult, et finantsteenustealaseid ühtseid eeskirju kohaldatakse krediidasutuste suhtes võrdselt kõigis asjaomastes liikmesriikides ning

⁴ ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.

⁵ ELT L 331, 15.12.2010, lk 37.

⁶ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

⁷ EÜT C 40, 7.2.2001, lk 453.

⁸ ELT C 25E, 29.1.2004, lk 394.

et kõnealuste krediitiasutuste suhtes kohaldatakse kvaliteetset järelevalvet, mis on vaba muudest, usaldatavusnõuetega mitteseotud kaalutlustest. Ühtne järelevalvemehhanism on aluseks järgmistele sammudele pangandusliidu suunas. See kajastab põhimõtet, et ühiste sekkumismehhanismide mis tahes kehtestamisele kriiside korral peaks eelnema ühised kontrollid, et vähendada sekkumismehhanismide kasutamise vajaduse tõenäosust.

- (11) EKP, kes on euroala keskpank ning omab ulatuslikke eksperditeadmisi makromajanduslikes ja finantsstabiilsuse küsimustes, sobib täitma järelevalveülesandeid, mis keskenduvad Euroopa finantssüsteemi stabiilsuse kaitsmisele. Mitmes liikmesriigis keskpangad juba vastutavad panganduse järelevalve eest. Seepärast tuleks EKP-le anda eriülesanded seoses euroala krediitiasutuste järelevalve poliitikaga.
- (12) EKP-le tuleks anda need järelevalvealased eriülesanded, mis on määrava tähtsusega krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ELi poliitika ühtse ja tulemusliku rakendamise tagamiseks, ülejäänud ülesannete täitmine peaks jääma liikmesriikide ametiasutustele. EKP ülesanded peaksid hõlmama meetmeid, mis võetakse süsteemse stabiilsuse saavutamiseks.
- (13) Suurte pankade turvalisus ja usaldusväärsus on eriti olulised, et tagada finantssüsteemi stabiilsus. Siiski nähtub hiljutisest kogemusest, et ka väiksemad pangad võivad finantsstabiilsuse ohtu seada. Seepärast peaks EKP saama täita järelevalveülesandeid osalevate liikmesriikide kõigi pankade suhtes.
- (14) Krediitiasutustele tegevuslubade andmine enne tegevuse alustamist on peamine usaldatavusnõuete täitmise meetod tagamaks, et sellist tegevust teostavad ainult ettevõtjad, kellel on kindel majanduslik alus, korraldus, mis võimaldab tegeleda hoiuste kaasamise ja laenuandmisega seotud spetsiifiliste riskidega, ning sobivad juhid. EKP-l peaks seepärast olema ülesanne anda krediitiasutustele tegevuslube ja ta peaks vastutama tegevuslubade kehtetuks tunnistamise eest.
- (15) Lisaks ELi seadusandlikes aktides sätestatud krediitiasutustele tegevusloa andmise tingimustele ning asjaoludele sellise tegevusloa tühistamiseks, võivad liikmesriigid praegu ette näha tegevusloa andmise täiendavaid tingimusi ning tegevusloa tühistamise täiendavaid asjaolusid. Seepärast peaks EKP oma ülesandeid seoses krediitiasutustele tegevusloa andmisega ja tegevusloa tühistamisega siseriikliku õiguse mittejärgmise korral täitma asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse ettepaneku alusel, kes hindab siseriiklikus õiguses sätestatud asjaomaste tingimuste täitmist.
- (16) Mis tahes uue omaniku sobilikkuse hindamine enne märkimisväärse osaluse ostmist krediitiasutuses on asendamatu vahend krediitiasutuste omanike jätkuva sobilikkuse ja rahandusliku usaldusväärsuse tagamiseks. EKP kui liidu institutsioon saab sellist hindamist teostada ilma, et kehtestataks põhjendamatuid piiranguid siseturule. EKP-l peaks olema ülesanne hinnata krediitiasutustes märkimisväärse osaluse omandamist ja võõrandamist.
- (17) Krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmisega seotud usaldusväärsuse eeltingimus on nende ELi eeskirjade täitmine, millega nõutakse krediitiasutustelt, et neil on teatav kapitalitase krediitiasutuste majandustegevusele omaste riskide katmiseks, et nad piiravad individuaalsetest vastaspooltest tulenevate riskipositsioonide mahtu, et nad

avalikustavad teabe krediidasutuse finantsseisundi kohta, et nad omavad piisavalt likviidseid varasid turupingete olukorras vastupidamiseks ning et nad piiravad finantsvõimendust. EKP ülesanne peaks olema tagada nende eeskirjade järgimine ning kehtestada rangemad usaldatavusnõuded ja kohaldada liidu õigusaktides konkreetselt sätestatud juhtudel täiendavaid meetmeid krediidasutuste suhtes.

- (18) Täiendavad kapitalipuhvrid, sealhulgas kapitali säilitamise puhver ja vastutsükliline kapitalipuhver tagamaks, et krediidasutused koguvad majanduskasvu perioodidel piisava omakapitali, et katta kahjud stressiolukordades, on peamised usaldatavusnõuete täitmise vahendid, et tagada piisav kahjude katmise võime. EKP-l peaks olema ülesanne kehtestada selliseid puhvreid ja tagada, et krediidasutused neid järgivad.
- (19) Krediidasutuse turvalisus ja usaldusväärsus sõltuvad ka asjakohase sisemise kapitali allokeerimisest, võttes arvesse riske, millele krediidasutus võib olla avatud, ning asjakohaste asutusesiseste organisatsiooniliste struktuuride ja äriühingu üldjuhtimise korra olemasolust. Seepärast peaks EKP-l olema ülesanne kohaldada nõudeid, millega tagatakse, et krediidasutused on kehtestanud töökindla üldjuhtimise korra, protsessid ja mehhanismid, sealhulgas strateegiad ja menetlused oma sisemise kapitali asjakohasuse hindamiseks ja säilitamiseks. Puuduste korral peaks EKP-l olema ka ülesanne kehtestada asjakohaseid meetmeid, sealhulgas täiendavate omavahendite erinõudeid, avaldamise erinõudeid ja likviidsuse erinõudeid.
- (20) Ohud krediidasutuse turvalisusele ja usaldusväärsusele võivad tekkida nii individuaalse krediidasutuse tasandil kui ka pangakontserni või finantskonglomeraadi tasandil. Konkreetne järelevalvekorraldus nende ohtude leevendamiseks on oluline krediidasutuste turvalisuse ja usaldusväärsuse tagamiseks. Lisaks individuaalsete krediidasutuste järelevalvele peaks EKP ülesanded hõlmama konsolideeritud järelevalvet, täiendavat järelevalvet, finantsvaldusettevõtjate järelevalvet ning segafinantsvaldusettevõtjate järelevalvet.
- (21) Finantsstabiilsuse säilitamiseks tuleb krediidasutuse finants- ja majandusliku olukorra halvenemist parandada enne, kui kõnealune asutus satub olukorda, kus ametiasutustel ei ole muud valikut kui kohaldada kriisilahendust. EKP-l peaks olema ülesanne rakendada varajase sekkumise meetmeid, nagu on määratletud asjakohases liidu õiguses. Ta peaks siiski kooskõlastama oma varajase sekkumise meetmeid asjaomaste kriisilahendusametustega. Seni kuni kriisilahenduse volitusi ei ole antud Euroopa organile, peaks EKP seda enam tegema koostööd asjaomaste riiklike ametiasutustega, et tagada kriiside korral ühtne arusaam vastavatest ülesannetest, eelkõige selleks loodavate piiriüleste kriisiohjamise rühmade ja tulevaste kriisilahenduskollegiumide raames.
- (22) Järelevalveülesanded, mida ei anta EKP-le, peaksid jääma liikmesriikide ametiasutustele. Need ülesanded peaks hõlmama õigust saada krediidasutustelt teatise seoses asutamisõigusega ja teenuste osutamise vabadusega; teostada järelevalvet nende organite üle, kes ei ole hõlmatud liidu õiguse kohase krediidasutuste määratlusega, kuid kelle üle teostatakse krediidasutustena järelevalvet siseriikliku õiguse kohaselt; teostada järelevalvet kolmanda riigi krediidasutuste üle, kes asutavad ELis filiaali või osutavad piiriülesteid teenuseid; teostada järelevalvet makseteenuste üle; viia läbi krediidasutuste igapäevast kontrollimist; täita pädevate asutuste

ülesandeid krediidiasutuste suhtes seoses finantsinstrumentide turgudega ning takistada finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil.

- (23) EKP peaks täitma temale antud ülesandeid eesmärgiga tagada krediidiasutuste turvalisus ja usaldusväärsus ning ELi finantssüsteemi stabiilsus ja siseturu terviklikkus, tagades sellega ka hoiustajate kaitse ja parandades siseturu toimimist kooskõlas ELi finantsteenustealaste ühtsete eeskirjadega.
- (24) Mõne liikmesriigi järelevalveülesannete andmine EKP-le peaks olema kooskõlas 2010. aastal loodud Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raamistikuga ja selle aluseesmärgiga töötada välja ühtsed eeskirjad ja ühtlustada järelevalvetavasid kogu ELis. Koostöö panganduse järelevalveasutuste ning kindlustuse ja väärtpaberiturgude järelevalveasutuste vahel on oluline, et tegeleda ühist huvi pakkuvate küsimustega ja tagada nende krediidiasutuste nõuetekohane järelevalve, kes tegutsevad ka kindlustuse ja väärtpaberite sektoris. Seepärast peaks EKP olema kohustatud tegema Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raames tihedat koostööd EBA, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega.
- (25) Et tagada kooskõla EKP-le antud järelevalveülesannete ja EBAs otsuste tegemise vahel, peaks EKP koordineerima osalevate liikmesriikide pädevate asutuste esindajate ühist seisukohta EKP pädevusse kuuluvates küsimustes.
- (26) EKP ülesannete täitmise suhtes kohaldatakse ja ta peab järgima mis tahes liidu õiguse eeskirju, sealhulgas kogu esmast ja teisest liidu õigust, komisjoni otsuseid riigiabi valdkonnas, konkurentsieskirju ja ühinemiste kontrolli ning kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatavaid ühtseid eeskirju. EBA-le on antud ülesanne töötada välja tehniliste standardite ning suuniste ja soovitude eelnõud, millega tagatakse järelevalve ühtsus ja järelevalvetulemuste sidusus ELis. EKP ei peaks asendama EBA-t nende ülesannete täitmisel ja seepärast peaks ta kasutama oma volitusi võtta vastu määrusi vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 132 ainult siis, kui Euroopa Komisjoni poolt EBA esitatud eelnõude alusel vastu võetud liidu õigusaktid või EBA väljaantud suunised ja soovitusel ei käsitle teatavaid aspekte, mis on vajalikud EKP ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks, või ei käsitle neid aspekte piisavalt üksikasjalikult.
- (27) Tagamaks et krediidiasutused, finantsvaldusettevõtjad ja segafinantsvaldusettevõtjad kohaldavad järelevalvealaseid eeskirju ja otsuseid, tuleks rikkumiste korral kohaldada tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 132 lõikega 3 ning nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 2532/98 (Euroopa Keskpanga volituste kohta rakendada sanktsioone)⁹ on EKP-l õigus määrata ettevõtjatele EKP määrustest ja otsustest tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest trahve või perioodilisi karistusmaksid. Selleks et EKP saaks tulemuslikult täita oma ülesanded seoses vahetult kohaldatavas liidu õiguses sätestatud järelevalvealaste eeskirjade jõustamisega, tuleks EKP-le lisaks anda õigus kehtestada nende eeskirjade rikkumise eest krediidiasutuste, finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate suhtes rahalisi sanktsioone. Liikmesriikide ametiasutustele peaks jääma võimalus kohaldada sanktsioone juhul, kui ei täideta kohustusi, mis tulenevad liidu direktiivi ülevõtvast siseriiklikust õigusest.

⁹ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 4.

Juhul kui EKP leiab oma ülesannete täitmiseks olevat asjakohane selliste rikkumiste korral kohaldada sanktsiooni, peaks ta saama selleks pöörduda liikmesriikide ametiasutuste poole.

- (28) Liikmesriikide järelevalveasutustel on olulised ja pikaajalised eksperditeadmised krediitiasutuste järelevalve kohta oma territooriumil ning oma majanduslike, korralduslike ja kultuuriliste eripärade kohta. Nad on loonud sel eesmärgil pühendunud ja kõrgelt kvalifitseeritud töötajatega suure organi. Et tagada Euroopa järelevalve kõrge kvaliteet, peaksid liikmesriikide järelevalveasutused abistama EKPd mis tahes õigusaktide ettevalmistamisel ja rakendamisel EKP järelevalveülesannete täitmiseks. See peaks eelkõige hõlmama panga olukorra pidevat igapäevast hindamist ja seotud kohapealseid kontrolle.
- (29) Nende piiriüleste pankade järelevalve puhul, mis tegutsevad nii euroalal kui ka sellest väljaspool, peaks EKP tegema tihedat koostööd mitteosalevate liikmesriikide pädevate asutustega. EKP kui pädeva asutuse suhtes kohaldatakse seotud kohustusi teha koostööd ja vahetada teavet liidu õiguse kohaselt ning ta peaks täiel määral osalema järelevalvekolleegiumides. Kuna järelevalveülesannete täitmine Euroopa institutsiooni poolt on kasulik finantsstabiilsuse ja turgude jätkusuutliku integreerimise seisukohast, peaks ühisrahas mitteosalevatel liikmesriikidel lisaks olema võimalik osaleda uues mehhanismis. Järelevalveülesannete tulemusliku täitmise vajalik eeltingimus on siiski, et järelevalvelaseid otsuseid rakendatakse täielikult ja viivituseeta. Liikmesriigid, kes soovivad osaleda uues mehhanismis, peaksid seega tagama, et nende pädevad asutused järgivad ja võtavad vastu mis tahes EKP nõutud meetme seoses krediitiasutustega. EKP peaks saama seada sisse tiheda koostöö ühisrahas mitteosaleva liikmesriigi pädevate asutustega. Tal peaks olema kohustus seada sisse koostöö, kui käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud. Tingimused, mille alusel nende liikmesriikide pädevate asutuste esindajad, kes on sisse seadnud tiheda koostöö, võtavad osa järelevalvenõukogu tööst, peaks võimaldama kõnealustel esindajatel võimalikult aktiivselt osaleda, võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirjaga kehtestatud piiranguid, eelkõige seoses selle otsuste tegemise protsessi terviklikkusega.
- (30) EKP-l peaks olema oma ülesannete täitmiseks asjakohased järelevalvevolitused. Krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet käsitleva liidu õigusega nähakse ette teatavate volituste andmine liikmesriikide poolt selleks määratud pädevatele asutustele. Ulatuses, mil määral need volitused kuuluvad EKP-le antud järelevalveülesannete hulka, tuleks osalevate liikmesriikide puhul pädeva asutusena käsitada EKPd ning tal peaks olema liidu õigusega pädevatele asutustele antud volitused. See hõlmab volitusi, mis kõnealuste õigusaktidega on antud päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ning määratud ametiasutustele.
- (31) Oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks peaks EKP saama nõuda kogu vajalikku teavet, teostada uurimisi ja kohapealseid kontrolle. Neid volitusi tuleks kohaldada järelevalve alla kuuluvate üksuste, nende üksuste töötajate ja seotud kolmandate isikute, nende üksuste tööülesandeid või tegevusi teostavate allhankijatest kolmandate isikute ning nende üksuste tegevusega muul viisil lähedalt ja oluliselt seotud isikute suhtes, sealhulgas järelevalve all oleva üksuse töötajate suhtes, kes ei ole otseselt seotud selle tegevustega, kuid kellel võib tänu nende funktsioonile üksuses olla olulist teavet konkreetse küsimuse kohta, ning ettevõtjate suhtes, kes on nendele üksuste teenuseid osutanud. EKP peaks saama taotleda teavet lihtteabenõudega, mille alusel

isik, kellelt seda teavet taotletakse, ei ole kohustatud seda andma, kuid nõudele vabatahtlikult vastates ei tohi antav teave olla ebaõige ega eksitav ning see tuleks esitada viivitamata. EKP peaks saama taotleda teabe esitamist ka otsusega.

- (32) Olukordades, kus krediidiasutused kasutavad teises liikmesriigis oma asutamisõigust või õigust osutada teenuseid või juhul, kui mitu ühte gruppi kuuluvat üksust on asutatud eri liikmesriikides, nähakse liidu õigusega ette erimenetlused ja pädevuste jaotamine asjaomaste liikmesriikide vahel. Määral, mil EKP võtab üle teatavad järelevalveülesanded kõigi osalevate liikmesriikide puhul, ei tuleks kõnealuseid menetlusi ja jaotamist kohaldada teises osalevas liikmesriigis asutamisõiguse ja teenuste osutamise õiguse suhtes.
- (33) Oma otsuste tegemisel peaks EKP järgima ELi eeskirju ning nõuetekohase menetluse ja läbipaistvuse üldpõhimõtteid. Täielikult tuleks järgida EKP otsuste adressaatide õigust esitada oma seisukohti.
- (34) Järelevalveülesannete andmisega kaasneb EKP-l oluline vastutus tagada ELis finantsstabiilsus ning kasutada oma järelevalvevolitusi võimalikult tulemuslikult ja proportsionaalselt. Seepärast peaks EKP olema nende ülesannete täitmisega seoses aruandekohustuslik Euroopa Parlamendi ja nõukogu (eurorühma) ees, kes on demokraatlikult seadustatud institutsioonid, esindades Euroopa rahvast ja ELi liikmesriike. See peaks hõlmama korrapäraselt aruannete esitamist ja küsimustele vastamist. Kui liikmesriikide järelevalveasutused võtavad meetmeid käesoleva määruse alusel, kohaldatakse jätkuvalt siseriikliku õiguse kohast aruandluskorda.
- (35) EKP vastutab rahapoliitika funktsioonide täitmise eest, mille eesmärk on säilitada hindade stabiilsus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikele 1. Järelevalveülesannete täitmise eesmärk on kaitsta krediidiasutuste turvalisust ja usaldusväärsust ning finantssüsteemi stabiilsust. Selliste huvide konfliktide vältimiseks ja tagamaks, et iga funktsiooni täidetakse vastavalt kohaldatavatele eesmärkidele, peaks EKP tagama, et neid funktsioone täidetakse täielikult eraldi.
- (36) Eelkõige tuleks EKPs luua järelevalvealaste otsuste ettevalmistamise eest vastutav järelevalvenõukogu, mis kasutab ära liikmesriikide järelevalveasutuste konkreetseid eksperditeadmisi. Seepärast peaks järelevalvenõukogu juhtima eesistuja ja ase-eesistuja, kelle valib EKP nõukogu, ning järelevalvenõukogu peaks lisaks koosnema EKP ja liikmesriikide ametiasutuste esindajatest. Asjakohase rotatsiooni ning samal ajal eesistuja ja ase-eesistuja täieliku sõltumatuse tagamiseks peaks nende ametiaeg olema kuni viis aastat ning neid ei tohiks saada valida tagasi järgmiseks ametiajaks. Tagamaks täielikku kooskõla EBA tegevuse ja ELi usaldatavusnõudeid käsitleva poliitikaga, peaksid EBA ja Euroopa Komisjon osalema järelevalvenõukogus vaatlejatena. EKP-le antud järelevalveülesannete täitmine eeldab arvukate tehniliselt keerukate õigusaktide ja otsuste, sealhulgas individuaalseid krediidiasutusi käsitlevate otsuste vastuvõtmist. Selleks et neid ülesandeid tulemuslikult täita kooskõlas rahapoliitika ülesannetest eraldatuse põhimõttega, peaks EKP nõukogu saama delegeerida teatavad selgelt määratletud järelevalveülesanded ja seotud otsused järelevalvenõukogule, kohaldades delegeerimise suhtes nõukogupoolset järelevalvet ja vastutust, kusjuures nõukogu saab anda sellele organile suuniseid ja juhiseid. Järelevalvenõukogu võib abistada juhtkomitee, kuhu kuulub vähem liikmeid.

- (37) Järelevalvenõukogu ja EKP töötajate suhtes, kes täidavad järelevalveülesandeid, tuleks kohaldada asjakohast ametisaladuse hoidmise kohustust. Sarnast kohustust tuleks kohaldada ka teabevahetuse suhtes EKP nende töötajatega, kes ei osale järelevalvealases tegevuses. See ei peaks takistama EKPd vahetamast teavet asjaomastes ELi õigusaktides sätestatud ulatuses ja tingimustel, sealhulgas Euroopa Komisjoniga Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaste ülesannete ning majanduse ja eelarve tugevdatud järelevalvet käsitlevate liidu õiguse kohaste ülesannete täitmisel.
- (38) Oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks peaks EKP täitma talle antud järelevalveülesandeid täielikult sõltumatult, eelkõige sõltumatuna lubamatust poliitilisest mõjust ja sektori sekkumisest, mis võiks kahjustada tema tegevuslikku sõltumatust.
- (39) EKP peaks omama piisavaid vahendeid, et ta saaks täita oma järelevalveülesandeid tulemuslikult. Need vahendid tuleks saada viisil, millega tagatakse EKP sõltumatus liikmesriikide pädevate asutuste ja turuosaliste lubamatust mõjust ning rahapoliitika ja järelevalvealaste ülesannete eraldatus. Järelevalvega seotud kulud peaksid kandma peamiselt järelevalve alla kuuluvad üksused. Seepärast tuleks EKP poolt järelevalveülesannete täitmist vähemalt osaliselt rahastada krediitiasutustelt võetavate tasudega. Pidades silmas märkimisväärsete järelevalveülesannete üleandmist liikmesriikide ametiasutustelt EKP-le, eeldatakse et liikmesriigi tasandil maksmisele kuuluvaid järelevalvetasusid saab asjakohaselt vähendada.
- (40) Tõhusaks järelevalveks on vaja motiveeritud, koolitatud ja erapooletuid töötajaid. Tervikliku järelevalvemehhanismi loomiseks tuleb ette näha riiklike järelevalveasutuste ja Euroopa Keskpanga töötajate vahetused ja lähetused. Kui seda on vaja huvide konfliktide ärahoidmiseks, peaks EKP eelkõige suurpankade järelevalvega seoses saama nõuda, et riikide järelevalverühmadesse kuuluks ka muude osalevate liikmesriikide pädevate asutuste töötajaid.
- (41) Pangandusteenuste üleilmastumist ja rahvusvaheliste standardite tähtsuse kasvu silmas pidades peaks EKP oma töös järgima rahvusvahelisi standardeid ning pidama dialoogi ja tegema tihedat koostööd liiduväliste järelevalveasutustega, dubleerimata samas EBA rahvusvahelist rolli. EKP-l peaksid olema volitused kontaktide loomiseks ja halduskokkulepete sõlmimiseks kolmandate riikide järelevalve- ja haldusasutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega, tingimusel et sellist tegevust kooskõlastatakse EBAGA ning et austatakse täielikult liikmesriikide ja liidu institutsioonide olemasolevaid ülesandeid ja pädevust.
- (42) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta¹¹ kohaldatakse täies ulatuses, kui isikuandmeid töödeldakse käesoleva määruse kohaldamiseks.

¹⁰ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

¹¹ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- (43) EKP suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta¹². Samuti on EKP ühinenud Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta.
- (44) Et tagada, et krediidasutuste suhtes kohaldatakse kvaliteetset järelevalvet, mis on vaba muudest, usaldatavusnõuetega mitteseotud kaalutlustest, ning et turuarengute negatiivset vastastikmõju pankade ja riikide vahel piirataks õigeaegselt ja tõhusalt, peaks EKP hakkama järelevalvealaseid eriülesandeid täitma võimalikult kiiresti. Järelevalveülesannete üleminek riikide järelevalveasutustelt EKP-le nõuab siiski teatavat ettevalmistust. Seepärast tuleb ette näha asjakohane üleminekuperiood. EKP järelevalve all olevate pankade arv peaks suurenema järk-järgult, võttes arvesse kõnealuste pankade järelevalve olulisust finantsstabiilsuse tagamiseks. Esimese sammuna peab EKP saama kohaldada oma järelevalveülesandeid kõigi pankade, eelkõige avaliku sektori finantsabi saanud või taotlenud pankade suhtes. Teise sammuna tuleks hõlmata pangad, mis oma riskipositsiooni ja jurisdiktsiooniülese tegevuse tõttu on Euroopas süsteemselt olulised. Riskipositsiooni arvutamisel tuleb lähtuda meetoditest, mis on kindlaks määratud Baseli pangajärelevalve komitee Basel III kokkuleppes finantsvõimenduse määra arvutamise ja esimese taseme põhiomavahendite määratlemise kohta. Üleminekuotsess tuleks viia lõpule hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.
- (45) Krediidasutuste usaldatavusnõuete ja finantskonglomeraatide täiendava järelevalve praeguse raamistiku aluseks olevate direktiividega nähakse liikmesriikidele ette hulgaliselt valiku- ja otsustusvõimalusi pädevate asutuste volituste piiritlemisel. Kuni ei ole vastu võetud uusi liidu õigusakte, milles määratletakse pädevate asutuste otsesed ja liikmesriikide valikutest ja otsustest sõltumatud volitused, ei saa EKP võtta vastu otsuseid, mida kohaldataks krediidasutuste, finantsvaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjate suhtes otse. Üleminekuetapis peaks EKP seega oma ülesandeid täitma ainult riikide pädevatele asutustele tegevusjuhiseid andes.
- (46) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, ja seda rakendatakse kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega.
- (47) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt luua tõhus ja mõjus raamistik järelevalvealaste eriülesannete täitmiseks liidu institutsiooni poolt krediidasutuste suhtes ning tagada krediidasutuste ühtsete eeskirjade järjepidev rakendamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, ning pangandusturu üleeuroopalise struktuuri ja mõju tõttu, mida pankade makseraskused avaldavad teistele liikmesriikidele, on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

¹² EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

I peatükk

Reguleerimisese ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega antakse EKP-le krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga seotud eriülesanded eesmärgiga toetada krediitiasutuste turvalisust ja usaldusväärsust ning finantssüsteemi stabiilsust, pidades silmas siseturu ühtsust ja terviklikkust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „osalev liikmesriik” – liikmesriik, kelle vääring on euro;
- (2) „riigi pädev asutus” – riigiasutus, kelle on määranud osalev liikmesriik kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiviga 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine)¹³ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/49/EÜ investeerimisühingute ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (uuestisõnastamine)¹⁴;
- (3) „krediitiasutus” – direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 1 määratletud krediitiasutus;
- (4) „finantsvaldusettevõtja” – direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 19 määratletud finantsvaldusettevõtja;
- (5) „segafinantsvaldusettevõtja” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/87/EÜ (milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet)¹⁵ artikli 2 punktis 15 määratletud segafinantsvaldusettevõtja;

¹³ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

¹⁴ ELT L 177, 30.6.2006, lk 277.

¹⁵ EÜT L 35, 11.2.2003, lk 1–27.

- (6) „finantskonglomeraat” – direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktis 14 määratletud finantskonglomeraat.

II peatükk

Koostöö ja ülesanded

Artikkel 3

Koostöö

EKP teeb tihedat koostööd Euroopa Pangandusjärelevalvega, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga, mis moodustavad osa määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artikli 2 kohaselt rajatud Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemist.

Artikkel 4

EKP-le antavad ülesanded

1. EKP-le antakse liidu õiguse asjaomaste sätete kohaselt ainupädevus täita usaldatavusnõuete täitmise järelevalve raames järgmisi ülesandeid seoses kõigi osalevates liikmesriikides asutatud krediidiasutustega:
 - (a) krediidiasutustele tegevuslubade andmine ja krediidiasutuste tegevuslubade tühistamine;
 - (b) krediidiasutustes osaluse omandamise ja võõrandamise hindamine;
 - (c) vastavuse tagamine liidu mis tahes õigusaktidele, millega kehtestatakse krediidiasutuste usaldatavusnõuded seoses omavahendite, riskipiirangute, likviidsuse, finantsvõimenduse ning aruandluse ja teabe avalikustamisega kõnealuste valdkondade kohta;
 - (d) liidu õigusaktides konkreetselt sätestatud juhtudel rangemate usaldatavusnõuete kehtestamine ning krediidiasutuste suhtes täiendavate meetmete võtmine;
 - (e) lisaks punktis c osutatud omavahendite nõuetele krediidiasutustele kapitalipuhvrite kehtestamine, sealhulgas vastutsükiliste puhvrite määrade kehtestamine, ja muud meetmed eesmärgiga vähendada süsteemseid või makrotasandi usaldatavusnõuetega seotud riske liidu õigusaktides konkreetselt sätestatud juhtudel;
 - (f) krediidiasutuste suhtes usaldusväärse juhtimiskorra, -protsesside ja -mehhanismide ning tõhusate sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsesside kehtestamise nõuete kohaldamine;

- (g) otsustamine, kas krediidasutuste rakendatav kord, strateegiad, protsessid ja mehhanismid ning asutuste omavahendid tagavad riskide usaldusväärse juhtimise ja piisava katmise, ning kõnealuse läbivaatamise alusel liidu õigusaktides konkreetselt sätestatud juhtudel krediidasutustele konkreetsete täiendavate omavahendite, konkreetsete avaldamis- ja likviidsusnõuete ja muude meetmete kehtestamine;
 - (h) krediidasutuste stressitestide teostamine järelevalvemenetluse toetamiseks;
 - (i) konsolideeritud järelevalve teostamine krediidasutuste osalevates liikmesriikides asutatud emaettevõtjate, sealhulgas finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate üle, ning selliste emaettevõtjate konsolideeritud järelevalves osalemine, mis ei ole asutatud osalevas liikmesriigis, sealhulgas osalemine järelevalvekolleegiumides;
 - (j) finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste täiendavas järelevalves osalemine ja koordinaatori ülesannete täitmine, kui EKP on asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud kriteeriumide alusel määratud finantskonglomeraadi koordinaatoriks;
 - (k) järelevalveülesannete täitmine koostöös asjaomaste kriisilahendusasutustega varajase sekkumise korral, kui krediidasutus ei täida kohaldatavaid usaldatavusnõudeid või võib need tõenäoliselt täitmata jätta, sealhulgas seoses maksevõime taastamise kavade ja grupisisese finantstoetuse korraga;
 - (l) osalevate liikmesriikide pädevate asutuste esindajate ühise seisukoha koordineerimine ja väljendamine EBA järelevalvenõukogus ja juhatuses EKP-le käesoleva määrusega antavate ülesannetega seotud küsimustes.
2. Mitteosalevas liikmesriigis asutatud krediidasutuste suhtes, mis asutavad osalevas liikmesriigis filiaali või osutavad seal piiriüleseid teenuseid, täidab EKP selliseid lõikes 1 osutatud ülesandeid, milleks osaleva liikmesriigi pädev asutus on pädev.
 3. Liidu mis tahes asjaomase õigusakti ja mis tahes seadusandliku või muu kui seadusandliku akti kohaselt võib EKP võtta vastu määrusi ja soovitusi ning otsustada liidu õigust rakendada või kohaldada määral, mil see on vajalik EKP-le käesoleva määrusega antud järelevalveülesannete täitmiseks.
 4. Käesolev määrus ei mõjuta osalevate liikmesriikide pädevate asutuste kohustusi ja nendest tulenevaid volitusi käesolevas määruses osutamata järelevalveülesannete täitmisel.

Artikkel 5

Liikmesriikide pädevad asutused

1. EKP täidab oma ülesandeid ühtse järelevalvemehhanismi raames, mis hõlmab EKP-d ja liikmesriikide pädevaid asutusi.
2. Liikmesriikide pädevad asutused abistavad EKPd selle taotluse korral artiklis 4 osutatud ülesannetega seotud mis tahes tegevuse ettevalmistamisel ja rakendamisel.

3. EKP näeb ette praktilise korra lõike 2 rakendamisel liikmesriikide pädevate asutuste poolt. EKP määrab selgelt kindlaks raamistiku ja tingimused, millest liikmesriikide pädevad asutused nende ülesannete täitmisel lähtuvad.
4. Liikmesriikide pädevad asutused täidavad EKP antud juhiseid.

Artikkel 6

Tihe koostöö mitteosalevate liikmesriikide pädevate asutustega

1. Käesoleva artikliga ette nähtud piirides täidab EKP artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud ülesandeid sellistes liikmesriikides asutatud krediitiasutuste suhtes, mille vääring ei ole euro, kui EKP ja kõnealuse liikmesriigi pädeva asutuse vahel on käesoleva artikli kohaselt sisse seatud tihe koostöö.

Sel eesmärgil võib EKP esitada suuniseid ja taotlusi mitteosaleva liikmesriigi pädevale asutusele.
2. EKP ja mitteosaleva liikmesriigi pädeva ametiasutuse vahel seatakse EKP otsusega sisse tihe koostöö, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike, komisjoni, EKPd ja EBA-d soovist sõlmida EKPga tihe koostöö artiklis 4 osutatud ülesannete täitmisel kõigi asjaomases liikmesriigis asutatud krediitiasutuste suhtes.
 - (b) Teates kohustub asjaomane liikmesriik tegema järgmist:
 - tagama, et riigi pädev asutus täidab kõiki EKP antud suuniseid ja nõudeid;
 - esitama asjaomases liikmesriigis asutatud krediitiasutuste kohta kogu teabe, mida EKP võib nõuda kõnealuste krediitiasutuste põhjalikuks hindamiseks.
 - (c) Asjaomane liikmesriik on vastu võtnud siseriiklikud õigusaktid, millega tagatakse riigi pädeva asutuse kohustus võtta krediitiasutuste suhtes kooskõlas lõikega 5 kõik EKP nõutud meetmed.
3. Lõikes 2 osutatud otsusega määratakse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohaselt kindlaks tingimused selliste liikmesriikide pädevate asutuste esindajate osalemiseks järelevalve nõukogu töös, kes on käesoleva artikli alusel sisse seadnud tiheda koostöö.
4. Lõikes 2 osutatud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Otsus jõustub 14 päeva pärast avaldamist.
5. Kui EKP leiab, et asjaomase liikmesriigi pädev asutus peaks mõne krediitiasutuse, finantsvaldusettevõtja ja segafinantsvaldusettevõtja suhtes võtma lõikes 1 osutatud ülesannetega seotud meetmeid, esitab ta kõnealusele pädevale asutusele taotluse, milles näidatakse ära ajakava. Meetme võtmise tähtaeg ei tohi olla lühem kui 48 tundi, välja arvatud juhul, kui meetme varasem võtmine on korvamatu kahju

ärahoimiseks vältimatult vajalik. Asjaomase liikmesriigi pädev asutus võtab kõik vajalikud meetmed kooskõlas lõike 2 punktis c osutatud kohustusega.

5. Kui asjaomane liikmesriik ei vasta enam lõike 2 punktides a–c sätestatud tingimustele või kui selle riigi pädev asutus ei täida lõike 2 punktis c osutatud kohustust, võib EKP võtta vastu otsuse kõnealuse liikmesriigiga tiheda koostöö lõpetamiseks.

Sellest otsusest teatatakse asjaomasele liikmesriigile ning see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Otsuses näidatakse ära otsuse kohaldamise kuupäev, võttes nõuetekohaselt arvesse järelevalve tõhusust ja krediitdiasutuste seaduslikke huve.

Artikkel 7

Rahvusvahelised suhted

Mõjutamata liikmesriikide ja liidu muude institutsioonide pädevust, võib EKP talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks arendada suhteid ja sõlmida halduskokkuleppeid järelevalveasutustega, rahvusvaheliste organisatsioonidega ja kolmandate riikide ametiasutustega, kooskõlastades oma tegevust nõuetekohaselt EBAGA. Kõnealused halduskokkulepped ei too liidule ega selle liikmesriikidele kaasa õiguslikke kohustusi.

III peatükk

Järelevalve- ja uurimisvolitused

Artikkel 8

Järelevalve- ja uurimisvolitused

- 1 EKP-le artikli 4 lõigetega 1 ja 2 antud ülesannete täitmiseks käsitatakse EKPd osalevates liikmesriikides pädeva asutusena kooskõlas asjaomaste liidu õigusaktidega ning EKP-l on kõnealuste õigusaktidega pädevatele asutustele ette nähtud volitused ja kohustused.

EKP-le artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud ülesande täitmiseks käsitatakse EKPd kooskõlas asjaomaste liidu õigusaktidega määratud asutusena ning EKP-l on määratud asutustele kõnealuste õigusaktidega ette nähtud volitused ja kohustused.

- 2 EKP-le artikli 4 lõigetes 1 ja 2 antud ülesannete täitmiseks on EKP-l I jaos kirjeldatud uurimisvolitused.

1. JAGU

UURIMISVOLITUSED

Artikkel 9

Teabenõuded

1. EKP võib lihtteabenõude või otsusega nõuda järgmistelt juriidilistelt või füüsilistelt isikutelt kogu sellise teabe esitamist, mis on vajalik EKP-le käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks, sealhulgas järelevalveks või sellega seotud statistilistel eesmärkidel korrapäraste ajavahemike tagant ja kindlaks määratud kujul esitatavat teavet:
 - (a) krediidiasutused;
 - (b) finantsvaldusettevõtjad;
 - (c) segafinantsvaldusettevõtjad;
 - (d) segavaldusettevõtjad;
 - (e) punktides a–d osutatud üksuste tegevusse kaasatud isikud ja seotud kolmandad isikud;
 - (f) punktides a–d osutatud üksuste tööülesandeid või tegevusi teostavad allhankijatest kolmandad isikud;
 - (g) punktides a–d osutatud üksuste tegevusega muul viisil lähedalt ja oluliselt seotud isikud
 - (h) riikide pädevad asutused.
2. Lõikes 1 osutatud isikud esitavad nõutud teabe.

Artikkel 10

Üldised uurimised

1. EKP võib talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks korraldada artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikute suhtes kõiki vajalikke uurimisi. Sel eesmärgil on EKP-l õigus:
 - (a) nõuda dokumentide esitamist;
 - (b) uurida artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikute raamatupidamis- ja muid dokumente ning teha sellistest dokumentidest koopiaid ja väljavõtteid;

- (c) saada artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikutelt, nende esindajatelt või töötajatelt kirjalikke või suulisi selgitusi;
 - (d) küsitleda teisi küsitlemisega nõustuvaid füüsilisi või juriidilisi isikuid, et koguda uurimise esemega seotud teavet;
2. Artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikud alluvad EKP otsuse alusel algatatud uurimisele.

Kui mis tahes isik takistab uurimise läbiviimist, võimaldab osalev liikmesriik, kus asjaomased tööruumid asuvad, eespool nimetatud õiguste kasutamiseks igakülgselt vajalikku abi, sealhulgas tagades EKP-le juurdepääsu artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud juriidiliste isikute tööruumidele.

Artikkel 11

Kohapealsed kontrollid

1. EKP võib talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks korraldada artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikute tööruumides vajalikke kohapealseid kontrolle kooskõlas artikliga 12. Kui see on tingitud kontrollide nõuetekohase läbiviimise ja tõhususe vajadusest, võib EKP kohapealse kontrolli läbi viia ette teatamata.
2. EKP ametnikud ja muud isikud, keda EKP on volitanud läbi viima kohapealseid kontrolle, võivad siseneda nende juriidiliste isikute tööruumidesse ja kinnistutele, kelle suhtes kohaldatakse EKP vastuvõetud uurimisotsust, ning neil isikul on kõik artikli 10 lõikes 1 sätestatud õigused. Neil on samuti õigus pitseerida äriruume ning raamatupidamis- ja muid dokumente selliseks ajavahemikuks ja sellises ulatuses, mis on vajalik kontrolli läbiviimiseks.
3. Artikli 9 lõike 1 punktides a–g osutatud isikud alluvad EKP otsusega ette nähtud kohapealsetele kontrollidele.
4. Selle liikmesriigi pädeva asutuse ametnikud ning pädeva asutuse poolt volitatud või määratud ametnikud, kus kontrollimine toimub, abistavad EKP taotluse korral aktiivselt EKP ametnikke ja teisi volitatud isikuid. Selleks võivad volitatud isikud kasutada lõikes 2 sätestatud volitusi. Asjaomase osaleva liikmesriigi pädeva asutuse ametnikud võivad taotluse alusel samuti osaleda kohapealses kontrollis.
5. Kui EKP ametnikud ja teised kaasasolevad volitatud isikud leiavad, et isik ei nõustu käesoleva artikli kohaselt ette nähtud kontrolliga, osutab osaleva liikmesriigi pädev asutus neile vajalikku abi.

Artikkel 12

Õigusasutuse luba

1. Kui artikli 11 lõikes 1 sätestatud kohapealseks kontrolliks või artikli 11 lõikes 5 sätestatud abiks on liikmesriigi õiguse kohaselt nõutav õigusasutuse luba, taotletakse seda.
2. Lõikes 1 osutatud loa taotlemisel kontrollib liikmesriigi õigusasutus EKP otsuse autentsust ning seda, et kavandatavad sunnimeetmed ei oleks kontrolli eseme seisukohast omavolilised ega ebaproportsionaalsed. Kontrollides sunnimeetmete proportsionaalsust, võib liikmesriigi õigusasutus küsida EKP-lt üksikasjalikke selgitusi, eelkõige põhjuste kohta, miks EKP kahtlustab asjaomaste liidu õigusaktide rikkumist, ja kahtlustatava rikkumise tõsiduse kohta ja selle isiku seotuse laadi kohta, kellele sunnimeetmed on suunatud. Samas ei vaata liikmesriigi õigusasutus läbi uurimise vajalikkust ega nõua, et talle esitataks EKP toimikus sisalduv teave. EKP otsuse seaduslikkuse üle teostab kohtulikku kontrolli ainult Euroopa Liidu Kohus.

2. JAGU

JÄRELEVALVEALASED ERIVOLITUSED

Artikkel 13

Tegevusloa andmine

1. Taotlus osaleva liikmesriigi krediiciasutuse tegevusloa saamiseks esitatakse selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediiciasutus asutatakse, asjaomase riigi õigusaktide kohaselt.

Kui krediiciasutus vastab kõigile liikmesriigi õigusaktides tegevusloa saamiseks sätestatud tingimustele, otsustab liikmesriigi pädev asutus teha EKP-le ettepaneku tegevusloa andmiseks. Otsusest teavitatakse EKPd ja asjaomast krediiciasutust.

Kui EKP saab liikmesriigi pädevalt asutuselt teises lõigus osutatud ettepaneku, annab ta tegevusloa, eeldusel et liidu õiguses sätestatud tingimused on täidetud. Otsusest teavitatakse asjaomast krediiciasutust.

2. EKP võib liidu õigusaktides sätestatud juhtudel tegevusloa tühistada omal algatusel või selle liikmesriigi pädeva asutuse ettepaneku alusel, kus krediiciasutus on asutatud.

Kui lõike 1 kohaselt tegevusloa andmiseks ettepaneku teinud riiklik pädev asutus leiab, et siseriikliku õiguse alusel tuleb tegevusluba tühistada, teeb ta EKP-le vastava ettepaneku. Sellisel juhul võib EKP tegevusloa tühistada.

Artikkel 14

Vastuvõtva riigi pädevate asutuste volitused ja konsolideeritud järelevalve alane koostöö

1. Liidu õigusaktidega ette nähtud menetlusi krediidasutuste jaoks, kes soovivad asutada filiaali või kasutada teenuste osutamise vabadust, tegutsedes teise liikmesriigi territooriumil, ning asukoha- ja vastuvõtva liikmesriigi sellega seotud pädevust kohaldatakse osalevate liikmesriikide vahel ainult selliste ülesannete puhul, mida käesoleva määruse artikliga 4 ei ole antud EKP-le.
2. Liidu õigusaktide sätteid eri liikmesriikide pädevate asutuste vahelise koostöö kohta konsolideeritud järelevalve teostamiseks ei kohaldata sel määral, mil asjaomased pädevad asutused on osalevate liikmesriikide pädevad asutused.

Artikkel 15

Sanktsioonid

1. Kui krediidasutused, finantsvaldusettevõtjad või segafinantsvaldusettevõtjad rikuvad tahtlikult või hooletuse tõttu mõne vahetult kohaldatava liidu õigusakti sätet, mille suhtes pädevad asutused võivad liidu õigusaktide kohaselt kohaldada rahalist halduskaristust, võib EKP või talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks kehtestada rahalised halduskaristused, mis vastavad kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellise rikkumise tulemusel, või kuni kahekordsele kahjule, mis on ära hoitud sellise rikkumise tulemusel, kui kõnealust kasu või kahju on võimalik kindlaks määrata, või kuni 10 % juriidilise isiku aastasest kogukäibest eelneval majandusaastal.
2. Kui asjaomane juriidiline isik on emavettevõtja tütarvettevõtja, on esimeses lõigus osutatud aastane kogukäive põhiemavettevõtja eelmise majandusaasta konsolideeritud aastaaruandest tulenev aastane kogukäive.
3. Kohaldatavad sanktsioonid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Otsustades, kas sanktsiooni kohaldada ja milline sanktsioon on otstarbekas, võtab EKP arvesse kõiki liidu õiguses sätestatud asjakohaseid tingimusi.
4. EKP kohaldab käesolevat artiklit kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 2532/98 artiklitega 3–5.
5. Lõikega 1 hõlmamata juhtudel võib EKP talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks nõuda, et riikide pädevad asutused võtaksid meetmeid asjakohaste sanktsioonide kehtestamise tagamiseks. Riikide pädevate asutuste kohaldatavad sanktsioonid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Esimest lõiku kohaldatakse eelkõige selliste rahaliste karistuste suhtes, mis määratakse krediidasutustele, finantsvaldusettevõtjatele või segafinantsvaldusettevõtjatele asjaomaseid ELi direktiive üle võtvate siseriiklike õigusaktide rikkumise eest, ning mis tahes halduskaristuste või –meetmete suhtes, mis määratakse juhatuse liikmetele ja mis tahes muudele isikutele, kes siseriiklike

õigusaktide kohaselt vastutavad krediidiasutuse, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja õigusrikkumise eest.

6. EKP avaldab põhjendamatut viivitusteta kõik lõikes 1 osutatud sanktsioonid koos teabega rikkumise liigi ja laadi ning selle eest vastutavate isikute kohta, välja arvatud juhul, kui selle teabe avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust. Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldab EKP sanktsioonid anonüümselt.
7. Ilma et see mõjutaks lõigete 1–6 kohaldamist, võib EKP talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 2532/98 kohaldada sanktsioone EKP määruste või otsuste rikkumise korral.

IV peatükk

Korralduslikud põhimõtted

Artikkel 16

Sõltumatus

1. EKP tegutseb talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisel sõltumatult.
2. Liidu institutsioonid, organid ja asutused ning liikmesriikide valitsused austavad seda sõltumatust.

Artikkel 17

Aruandekohustus

EKP annab käesoleva määruse rakendamise kohta käesoleva peatüki kohaselt aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 18

Eraldatus rahapoliitikaga seotud ülesannetest

1. EKP lähtub talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisel ainult käesolevas määruses sätestatud eesmärkidest.
2. EKP täidab talle käesoleva määrusega antud ülesandeid eraldi rahapoliitikaga seotud ülesannetest ja mis tahes muudest ülesannetest. EKP-le käesoleva määrusega antud ülesanded ei takista EKP-l täitmast rahapoliitilisi ja muid ülesandeid.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel võtab EKP vastu mis tahes vajalikud sise-eeskirjad, sealhulgas eeskirjad ametisaladuse hoidmise kohta.

Artikkel 19

Järelevalvenõukogu

1. EKP-le antud ülesandeid kavandab ja täidab siseüksus, mis koosneb neljast EKP esindajast, kelle nimetab ametisse EKP juhatus, ja iga osaleva liikmesriigi krediitiasutuste järelevalve eest vastutava pädeva asutuse esindajast (edaspidi „järelevalvenõukogu”).
2. Lisaks kuulub järelevalvenõukogusse eesistuja, kelle valivad endi hulgast (v.a president) EKP nõukogu liikmed, ning ase-eesistuja, kelle valivad endi hulgast EKP nõukogu liikmed.
3. EKP nõukogu võib delegeerida selgelt määratletud järelevalveülesanded ja seotud otsused seoses konkreetsete krediitiasutuste, finantsvaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjatega või nende rühmaga järelevalvenõukogule, kohaldades selle suhtes nõukogupoolset järelevalvet ja vastutust.
4. Järelevalvenõukogu võib valida oma liikmete hulgast juhtkomitee, kuhu kuulub vähem liikmeid, et toetada tema tegevust, sealhulgas kohtumiste ettevalmistamisega.
5. Kooskõlas artikliga 6 tiheda koostöö sisse seadnud liikmesriikide pädeva asutuse esindajad osalevad järelevalvenõukogu töös artikli 6 lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu võetud otsuses sätestatud tingimuste alusel, lähtudes Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirjast.
6. Järelevalvenõukogu istungitel võivad vaatlajatena osaleda Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja ja Euroopa Komisjoni liige.
7. EKP nõukogu võtab vastu järelevalvenõukogu kodukorra, sealhulgas eeskirjad eesistuja ja ase-eesistuja ametiaja kohta. Ametiaeg ei ületa viit aastat ja seda ei saa pikendada.

Artikkel 20

Ametisaladus ja teabevahetus

1. Järelevalvenõukogu liikmete ja järelevalveülesandeid täitvate EKP töötajate suhtes kohaldatakse protokollis nr 4 artiklis 37 ja asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustust isegi pärast nende ametikohustuste lõppemist.
2. EKP-l lubatakse talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud piirides ja tingimustel vahetada teavet riikide ja Euroopa ametiasutustega ja organitega juhul, kui liidu õigusaktid võimaldavad riikide pädevatel asutustel sellistele üksustele teavet avaldada või kui liikmesriigid näevad ette sellise avalikustamise kooskõlas liidu õigusaktidega.

Artikkel 21

Aruandlus

1. EKP esitab igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja eurorühmale aruande talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmise kohta.
2. EKP järelevalvenõukogu eesistuja esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile ja eurorühmale mis tahes sellise mitteosaleva liikmesriigi esindajate juuresolekul, kellega on artikli 6 kohaselt sisse seatud tihe koostöö.
3. Järelevalvenõukogu eesistujat võivad Euroopa Parlamendi taotlusel seoses järelevalveülesannete täitmisega ära kuulata Euroopa Parlamendi pädevad komiteed.
4. EKP vastab suuliselt või kirjalikult Euroopa Parlamendi või eurorühma küsimustele.

Artikkel 22

Vahendid

EKP tagab talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.

Artikkel 23

Eelarve

1. EKP kulud talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisel kajastatakse EKP eelarve eraldi jaos.
2. EKP annab artiklis 22 osutatud aruandes üksikasjalikult aru järelevalvekulusid kajastava eelarvejao kohta. EKP avaldab Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 26.2 kohaselt raamatupidamise üksikasjaliku aastaaruande järelevalvekulusid kajastava eelarvejao kohta.

Artikkel 24

Järelevalvetasud

1. EKP kogub krediidasutustelt tasu, mis katavad tema ülesannete täitmisega seotud kulud ega ületa neid.
2. Krediidasutuselt nõutava tasu summa on proportsionaalne asjaomase krediidasutuse tähtsuse ja riskiprofiiliga.

Artikkel 25

Töötajate vahetus

1. EKP tagab asjakohase töötajate vahetuse riikide pädevate asutustega ja pädevate asutuste vahel ning töötajate lähetamise riikide pädevatesse asutustesse.
2. Vajaduse korral nõuab EKP, et riikide pädevate asutuste järelevalverühmad, kes teostavad käesoleva määruse kohaselt järelevalvet ühes osalevas liikmesriigis asuva krediitiasutuse, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja üle, kaasaksid oma tegevusse ka teiste osalevate liikmesriikide pädevate asutuste töötajaid.

V peatükk

Üld- ja lõppsätted

Artikkel 26

Läbivaatamine

2015. aasta 31. detsembriks avaldab komisjon aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Kõnealuses aruandes hinnatakse muu hulgas järgmist:

- a) EKP tegevus Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis;
- b) sõltumatuse ja aruandekohustusega seotud meetmete tõhusus;
- c) suhted EKP ja Euroopa Pangandusjärelevalve vahel;
- d) juhtimiskorra, sealhulgas järelevalvenõukogu koosseisu asjakohasus.

Aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon teeb asjakohased kaasnevad ettepanekud.

Artikkel 27

Üleminekusätted

1. Alates 1. juulist 2013 täidab EKP talle antud järelevalveülesandeid ka seoses Euroopa süsteemse tähtsusega krediitiasutustega, finantsvaldusettevõtjatega ja segafinantsvaldusettevõtjatega kõige kõrgemal konsolideerimistasemel, lähtudes kõnealuste asutuste ja ettevõtjate suurusest, mis põhineb kõigi nende varade ja bilansiväliste kirjete riskipositsiooni väärtuste summal, mida ei ole maha arvatud esimese taseme põhiomavahendite kindlaksmääramisel regulatiivsel eesmärgil, ning nende piiriülesest tegevusest, mis põhineb jurisdiktsiooniülestel nõuetel, nagu teises riigis asuvate klientidega või muude finantsettevõtjatega seotud hoiused ja muud

varad, ning jurisdiktsiooniülestel kohustustel, nagu teises riigis asuvate klientidega ja muude finantsettevõtjatega seotud laenud ja võlakirjad; nimetatud näitajad koos peavad 1. jaanuari 2013. aasta seisuga hõlmama vähemalt poolt euroala kui terviku pangandussektorist. EKP võtab vastu ja avalikustab selliste asutuste nimekirja 1. märtsiks 2013.

2. EKP hakkab talle käesoleva määrusega antud ülesandeid täielikult täitma hiljemalt alates 1. jaanuarist 2014.
3. Enne 1. jaanuari 2014 võib EKP krediidasutusele, finantsvaldusettevõtjale või segafinantsvaldusettevõtjale ja asjaomase osaleva liikmesriigi pädevale asutusele adresseeritud otsuse alusel alustada talle käesoleva määrusega määratud ülesannete täitmist, eelkõige juhul, kui krediidasutus, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja on saanud või taotlenud avaliku sektori finantsabi.
4. Pidades silmas lõigete 1–3 kohaste ülesannete täitmist, võib EKP käesoleva määruse jõustumisest alates nõuda osalevate liikmesriikide pädevatelt asutustelt ja artiklis 9 osutatud isikutelt kogu teavet, mida EKP vajab osaleva liikmesriigi krediidasutuste põhjalikuks hindamiseks. Krediidasutus ja pädev asutus esitavad nõutud teabe.
5. Erandina artikli 4 lõikest 3 täidab EKP talle käesoleva määrusega antud ülesandeid alates käesoleva määruse jõustumisest kuni direktiivide 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ kehtetuks tunnistamiseni ja nende asendamiseni uute liidu õigusaktidega, andes riikide pädevatele asutustele juhiseid neile antud asjaomaste volituste täitmise kohta.

Erandina artikli 4 lõikest 3 täidab EKP talle artikli 4 lõike 2 punktiga j antud ülesandeid alates käesoleva määruse jõustumisest kuni finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusandjate ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet käsitlevate õigusaktide jõustumiseni, andes riikide pädevatele asutustele juhiseid neile antud asjaomaste volituste täitmise kohta.
6. Krediidasutused, kellele osalevad liikmesriigid on andnud artiklis 28 osutatud kuupäeva või vajaduse korral lõigetes 2 ja 3 osutatud kuupäevade seisuga tegevusloa, loetakse artikli 13 kohaselt loa saanuteks ning võivad oma tegevust jätkata. Riikide pädevad asutused teatavad EKP-le enne käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva või vajaduse korral lõigetes 2 ja 3 osutatud kuupäevi selliste krediidasutuste nimed koos aruandega nende järelevalve ja riskiprofiili kohta, ning mis tahes muu EKP nõutud teabe. Kõnealune teave esitatakse EKP nõutud kujul.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*